

Zinātnes Vēstnesis

Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latvijas Zinātnes padomes un Latvijas Zinātnieku savienības laikraksts

7 (570)

ISSN 1407-1479

2019. gada 8. aprīlis

LZA PAVASARA PILNSAPULCE AIZVADĪTA

Šī gada 8. aprīlī LZA Portretu zālē svētku gaisotnē notika Latvijas Zinātņu akadēmijas Pavasara pilnsapulce. Pilnsapulci atklāja LZA prezidenta Ojāra Spāriša uzruna (tās teksts publicēts zemāk), kuras laikā ar klusuma brīdi arī tika godināti mūžībā aizgājušie akadēmijas locekļi. Pilnsapulcē tika nolasīts Ministru prezidenta Krišjāņa Kariņa apsveikums. Tajā, novērtējot zinātnes lomu valsts ilgtermiņa attīstībā, Ministru prezidents aicināja zinātniekus aktīvi iesaistīties Nacionālā attīstības plāna 2020.–2027. gadam sagatavošanā. "Veidojot sekmīgu sadarbību, kopīgiem spēkiem veicināsim tautsaimniecības transformāciju, balstītu uz inovatīvu augstas pievienotās vērtības preču un pakalpojumu eksportu. Strādājot plecu pie pleca, mēs sasniegsim mērķi un panāksim, ka Latvija būs pārtikusis valsts, kur cilvēki dzīvos vēl lielākā drošībā un pārliecībā par savu nākotni," teikts apsveikumā.

Klātesošos LZA locekļus, darbiniekus un viesus sveica izglītības un zinātnes ministre Ilga Šuplinska. Ministres konstruktīvās uzrunas atslēgas vārdi bija – vidējā budžeta termiņa ietvaros zinātnes finansējums ir prioritāte Nr. 1! Šis jautājums ir pārrunāts ar Ministru prezidentu K. Kariņu, un ir panākta vienošanās par savstarpēju atbalstu tā risināšanā un citu ministriju iesaisti zinātnes finansēšanā. Ministre izteica cerību, ka IZM iniciētais valsts pasūtījums zinātnē valsts pētījumu programmu veidolā, kas ierosināts veidot pilnīgi katrā ministrijā, apliecinās savu dzīvotspēju. I. Šuplinska aicināja zinātnieku sabiedrību uz produktīvu sadarbību ar IZM, lai veiktu zinātnē nepieciešamās reformas, kas skar gan zinātnes pārvaldību, gan atbildīgu finansēšanas modeļa izveidi, gan rezultativitātes rādītāju celšanu. Uzrunas noslēgumā izskanēja cerība par iespēju šī gada oktobrī redzēt zinātnieku un IZM kopdarba augļus.

Arī LZA Pavasara pilnsapulces turpmāka gaita ritēja atbilstoši iepriekš izziņotajai darba kārtībai. Pilnsapulcē pasniedza

Foto J. Brencis

akadēmijas balvas – LZA vārdbalvas izcilēm zinātniekiem un jaunajiem zinātniekiem, kā arī jauno zinātnieku balvas. Klātesošie noklausījās LU profesores, filozofes Skaidrītes Lasmanes izsmeļošo referātu "Ētika ceturtnās industriālās revolūcijas priekšvakarā" un apstiprināja LZA ģenerālsēdētāja Andreja Siliņa un LZA Uzraudzības padomes priekšsēdētāja Jura Krūmiņa (skat. 3.lpp.) ziņojumus.

LZA Pilnsapulcē, akceptējot LZA ģenerālsēdētāja A. Siliņa priekšlikumu, pieņēma lēmumu – **uzticēt LZA Prezidijam prezidenta vadībā nākamajā sēdē – 2019. gada 8. aprīlī – ierosināt Senātam 2019. gada 16. aprīlī sēdē apstiprināt vēlēto LZA amatpersonu konkrētos operatīvos pienākumus Uzraudzības padomes un Audita ieteikumu realizācijai un noteikt atskaižu sniegšanas grafiku.**

I. Boldāne–Zeļenkova

Sveicam jubilārus!

6. aprīlī – LZA goda locekli **Jāni OSI!**

10. aprīlī – LZA goda locekli **Arnoldu Laimoni KLOTIŅU!**

30. aprīlī – LZA isteno locekli **Juriju MERKURJEVU!**

Ad multos annos!

Latvijas Zinātņu akadēmija

"ZINĀTNES VĒSTNESIM" – 30

Tā rakstīja

NEREALIZĒTĀS IDEJAS

LZA PREZIDIJĀ. Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidija sēdē 1992. gada 5. novembrī izskatīja jautājumu par LZA līdzdalību Latvijas augstākajā izglītībā. Lai veicinātu zinātnes un izglītības integrāciju, saglabātu tiesības LZA institūtos piešķirt zinātniskos grādus un radītu iespēju šo institūtu zinātniekiem piedalīties ar augstāko izglītību saistītās starptautiskās programmās, prezidijai nolēma akceptēt priekšlikumu par Rīgas akadēmiskās universitātes (RAU) veidošanu, ko asociētu LZA. Līdz 1. decembrim jāgatavo informācija par zinātnisko institūciju promocijas un habilitācijas padomēm, to nolikumiem un paveikto darbu, jāapzina institūtos esošie doktoranti u.c. zinātnieki, kas gatavojas iegūt habilitētā doktora zinātnisko grādu, kā arī institūtu darbinieki, kuri spēj un vēlas lasīt lekciju kursus doktorantiem u.c. līmeņa studentiem, norādot šo kursu tēmas un īsu saturu. RAU nolikuma izstrādei jāizveido komisija (prof. A. Siliņa vadībā), bet praktisko jautājumu risināšanai jāpiesaista LZA Sekretariāta satāvs. Veidojot RAU, jāatrod sadarbības formas ar augstskolām.

"Zinātnes Vēstnesis" Nr.14 (42) 1992.

Sagatavoja publicēšanai – **Zaiga Kīpere**

PAR LZA NEREDZAMO UN NEAUDITĒTO DARBA DAĻU

LZA prezidenta Ojāra Spāriša uzruna LZA Pavasara pilnsapulcē 2019. gada 4. aprīlī

Cienījamā Izglītības un zinātnes ministre Ilga Šuplinskas kundze, Saeimas deputāti un pārstāvji, citu ministriju darbinieki, godātie viesi un Latvijas akadēmiskā elite – esiet sveicināti LZA Pavasara pilnsapulces reizē, kad mums ir lieliska iespēja gan novērtēt paveikto, gan lūkoties tālāk uz iecerētajiem un veicamajiem darbiem. Jūsu vēlēta prezidenta pienākums nav pārstāstīt to informāciju, ar kuru iepazīstinās ģenerālsēdētārs un Uzraudzības padomes priekšsēdētājs, taču kā ikreiz, uzrunājot auditoriju, man ir iespēja izgaismot dažus mūsu darba aspektus un gan jums, gan valdības pārstāvjiem un viesiem ļaut ielūkoties mūsu darba specifiskā.

Atļaujiet neslēpt manu prieku par Latvijas tiesu praksei ļoti ātrā, bet mūsu pacietības mēram gana mokošā, četrus gadus ilgā tiesvedības procesa ar neveiksmīgi izraudzīto nomnieku "Koncertzāle Rīga" iznākumu – 21. martā Augstākās Tiesas pieņemto lēmumu par nemaināmu un nepārsūdzamu spriedumu nomnieka izlikšanas lietā. Un šim izlikšanas procesam neizbēgami vistuvākajā laikā ir jābeidzas. Neraugoties uz tiesvedības aizkulišu intrīgas iesaistīto personu manipulācijām ar valsts politisko un izpildvaru, plānotām un īstenotām maldināšanas akcijām, Latvijas tiesu sistēma ir pieņēmusi vienīgo pareizo – likumību aizstāvošo lēmumu.

Tā ir bijusi akadēmiskajai videi neierasta, nevajadzīga, bet ļoti pamācoša pieredze. Jāatzīst, sākotnējās cerības uz izcilās akustiskās zāles restartu traumēja vilšanās partnera izvēlē, kas gan mums pašiem, gan valsts institūcijām, kuras skandāla rezultātā beidzot ir pamanījušas LZA ēkas un tās telpu potenciālu, liek apjaust nežēlīgu demogrāfisko un sociālo patiesību, ko mēs pieredzam gan zinātnē, gan politikā, un tas ir jaunu, kvalificētu

Foto J. Brencis

un uzticamu pretendentu trūkums uz rezervistu soliņa. Lai gan par maz rūdīta ielu ciņās, tiesu un mediju intrīgās, akadēmiskā vide spēj būt vienota savā gribā pēc intelektuāli radošiem pārkāpumiem, par ko liecina Latvijas Universitātes, Arhitektu savienības, Kultūras ministrijas, Rīgas pilsētas Galvenā arhitekta biroja un LZA kopīga vizija teritorijas reģenerācijai kontekstā ar Rail Baltica projektu. Un šī procesa galvenais motivators var būt vienīgi LZA ēkas transformācija par multifunkcionālu zinātnes, izglītības un kultūras centru un Rīgas kā Baltijas valstu centrālās pilsētas teritorijas ekonomiskā, administratīvā un sociālā attīstība. Saprotams, ka šādam funkcionāli un estētiski atdzimušam kultūras centram būs nepieciešams arī jauns menedžments.

Turpinājums – 2.lpp.

LATVIJAS ZINĀTNIĒKU SAVIENĪBĀ

Šī gada 21. martā notika Latvijas Zinātnieku savienības (turpmāk – LZS) Padomes sēde. Tās temats bija Latvijas zinātnes attīstība Nacionālās attīstības plāna izstrādes kontekstā sakarā ar to, ka patlaban tiek izstrādāts Latvijas Nacionālās attīstības plāns laika periodam līdz 2027. gadam. Nacionālais attīstības plāns nosaka lielākos valsts budžeta ieguldījumus Latvijas attīstībā un cilvēku dzīves kvalitātes uzlabošanā septiņu gadu periodā. Tas ietver valsts attīstības prioritātes, mērķus un investīciju virzienus, kā arī plānotās reformas un politikas izmaiņas.

Ziņojumu par zinātnes attīstības perspektīvām un Latvijas zinātnes problēmām, it īpaši, par šķēršļiem, kas kavē tās orientāciju uz inovāciju, nolasīja LZS Padomes priekšsēdētājs akadēmiķis Ivars Kalviņš, kuram sekoja LZS Padomes loceklis, Vidzemes augstskolas rektors Gata Krūmiņa prezentācija "Latvijas zinātne pēc 10 gadiem. Kur gribam nokļūt un kādus ceļus esam gata- vi izvēlēties", kas pamatā ir pētījuma rezultāts – ko par zinātni domā tie, ko mēs devējam par viedokļu līderiem un ietekmīgām personām? Uz LZS Padomes sēdi tika aicināts un ieradās Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk – IZM) Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta direktora vietnieks zinātnes jomā, departamenta direktora pienākumu izpildītājs Dmitrijs Stepanovs. Pēc referātiem risinājās pārrunas par zinātnes nākotnes jautājumiem starp zinātniekiem un IZM pārstāvi, kā rezultātā kopīgi tika izstrādāta Rezolūcija, ar kuras tekstu var iepazīties laikraksta "Zinātnes Vēstnesis" 2019. gada 25. marta numurā. Dokuments tika nodots Pārresoru koordinācijas centra vadītājam Pēterim Vilkam Latvijas Universitātes konferences "Ko zinātnieki piedāvā Nacionālajam attīstības plānam?" ietvaros.

Uldis Grāvītis, LZS Valdes priekšsēdētājs

PREZENTĒTI INTERFRAME–LV PĒTĪJUMU PIRMIE REZULTĀTI

2019. gada 22. martā Latvijas Universitātes (LU) 77. starptautiskās zinātniskās konferences ietvaros norisinājās darbs projektam "Latvijas valsts un sabiedrības izaicinājumi un to risinājumi starptautiskā kontekstā – INTERFRAME–LV" (1 no 5 projektiem Valsts pētījumu programmā "Latvijas mantojums un nākotnes izaicinājumi valsts ilgtspējai") veļtītā sekcijā. Uzsāktos pētījumu pirmos rezultātus prezentēja pētnieki no LU un Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU), kas projektā ir Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) sadarbības partneri, līdzās Rīgas Stradiņa universitātei (RSU) un Agrosorsu un ekonomikas institūtam (AREI).

Kā INTERFRAME–LV ir saistīts ar pasākumiem valstī

Projekta un konferences vadītāja akadēmiķe Baiba Rivža uzsvēra, ka INTERFRAME–LV (2019–2021) tiek īstenots valsts dzīvē īpašā – jaunu stratēģisko dokumentu un attīstības modeļu veidošanas – posmā. Projekta nozīme ir tieši starptautisko kontekstu izpētē, lai

uz pasaules fona labāk tiktu ievērotas Latvijas un Latvijas iedzīvotāju intereses. Viens no INTERFRAME–LV uzdevumiem ir arī jauno zinātnieku veidošana un iesaiste izpētes procesā. Konferencē līdzās pieredzējušiem pētniekiem pētījumu rezultātus prezentēja arī doktorantūras studenti.

Turpinājums – 2.lpp.

Publicitātes foto

PREZENTĒTI INTERFRAME–LV PĒTĪJUMU PIRMIE REZULTĀTI

Turpinājums no 1.lpp.

Saistībā ar jaunā Nacionālā attīstības plāna (NAP 2027) veidošanu Pārresoru koordinācijas centra konsultante un vienlaikus LU doktorante Elina Petrovska akcentēja, ka dokumentā jāņem vērā arī Eiropas Savienības (ES) kopējās telpas ietvars un ANO izvirzītie ilgtspējīgas attīstības mērķi, piemēram, iespēju un ienākumu nevienlīdzības mazināšana, ieguldījumi sociālajā jomā. Šajā konferencē tika apskatīti vairāki tamlīdzīgi tēmām veltīti pētījumi, jo LU darbības virziens INTERFRAME–LV ir sabiedrības novecošana un noslāņošana. Vēl citi virzieni projektā – sociālā kapitāla izmantošana, drošības jautājumi (RSU), digitalizācija (LLU), klimata pārmaiņas (AREI). Tādējādi INTERFRAME–LV ir saistīts ar šobrīd valstī aktuālo stratēģisko plānošanu un stratēģisko mērķu izvirzīšanu.

Baiba Rivža atgādināja, ka NAP 2027 izstrādē jāreģinās ar akadēmiskās un zinātniskās vides ieteikumu plānā īpaši iezīmēt augstākās izglītības un zinātnes prioritāti, jo šī nozare ir pamatā visu citu jomu attīstībai, t. sk. ekonomikā.

Sistēmiski novērtē nabadzību un materiālo atstumtību

Kādu Latvijas dzīves ainu kontekstā ar starptautiskām norisēm atklāja INTERFRAME–LV galvenokārt LU virziena pētījumu sākotnējie rezultāti. Inga Jēkabsone prezentēja statistikas datus par materiālo nenodrošinātību Latvijas reģionos – pēc starptautiskās prakses materiālo nevienlīdzību pēta, analizējot iedzīvotāju iespēju iegādāties noteiktas grupas produktus. Piemēram, rādītājs: nespēja segt neparedzētus izdevumus no pašu līdzekļiem – Rīgā pusei iedzīvotāju tas nav pa spēkam, citos reģionos šādu cilvēku īpatsvars ir ap 60% un Latgalē pat 67%, bet ES vidēji 33%. Iespēja kārtīgām maltītēm Latvija ir 5. valsts no beigām ar 13,8%, ES vidēji 8%. No ES vidējā atpaliekošie dati arī tādās pozīcijās kā 1 nedēļas atvaļinājums ārpus mājas, komunālie maksājumi, piespiedu atteikšanās no ilgliešanas precēm (piemēram, auto) u.c. liecina par ekonomisko spriedzi no 30% iedzīvotāju Rīgā līdz gandrīz 50% Latgalē. Inna Romānova ierosināja, ka būtu lietderīgi turpmāk izvērtēt šādā aspektā arī veselības (Dzelzs pieejamības u.tml.) kategoriju.

Biruta Sloka, Juris Dzelve, Ginta Tora, Ilze Bulgina, Emīls Volgasts pēta Latvijas iedzīvotāju izglītības līmeņa ietekmi uz dzīves līmeni – ienākumi reģionu griezumā, māsaimniecību lielumu griezumā, teritoriju griezumā u.c., pētījumā ietvarā iezīmējot gados vecus un nabadzīgus iedzīvotājus. Tā, piemēram, Latvijā ir eirozonas valstīs zemākais vidējais māsaimniecību ienākums zemāko ienākumu grupās – tikai no 2,3 līdz 2,7 tūkst. eiro gadā, vidējais rādītājs eirozonā šajā kategorijā – 8,7 tūkst. eiro, Somijā 13,8 tūkst. eiro. Situācija, kad pensionēšanās vecums paaugstinās, vecāka gadagājuma cilvēku nodarbinātībai svarīgi samazināt prasmi neatbilstību, attīstīt dažāda veida iesaisti pieaugušo izglītībā un profesionālajā apmācībā, mūžizglītībai jābūt tiešām visa mūža garumā un pieejamai ikvienam neatkarīgi no dzīvesvietas vai vecuma. Ramona Rupeika–Apogas prezentēja pētījumu (pārējie pētnieki Inna Romānova, Larisa Bule, Gundars Bērziņš) arī tiek pētīta sabiedrības noslāņošana un novecošanās.

Larisa Bule (pārējie pētnieki pētījumā Inna Romānova, Ramona Rupeika–Apoga) iepazīstināja ar Latvijas pensiju sistēmas novērtējumu Eiropas sociālo tiesību pilāra kontekstā – pilārā izklāstīti 20 principi, t. sk. par publisko atbalstu, sociālo aizsardzību un iekļautību, kas attiecas arī uz pensijām. Latvijā 2017. gadā visvairāk nabadzības riskam bija pakļauti vientuļie seniori vecumā virs 65 gadiem. Valstī nav noteikti iztikas standarti, nepastāv metodoloģija, kā to noteikt, ienākumu kategorija "pienācīgs" nav pārvērsta skaitļos. "Pienācīgs" var būt pēc 4 pamatpieņēmumiem – aizsargā pret nabadzību, nodrošina bāzes iztikas standartu, nodrošina % no vidējās mūža algas, nodrošina % no vidējās algas valstī. Latvijā jātiek skaidrība par to, ko

saprast ar adekvātiem ienākumiem. Starptautiskajā praksē reti kur vairs pastāv arī nodokļi no pensijām.

Sabīne Anete Vasina pētījusi ienākumu nevienlīdzību dzimumu griezumā kā sievietes un vīriešu darba samaksas atšķirības. Tās pastāv visā pasaulē un starptautiskā līmenī ir daudz pētītas, bet Latvijā darba samaksa maz analizēta dzimumu griezumā nozaru, reģionu, profesijas, vecuma intervālu un izglītības kontekstā.

No SU un DVB līdz digitālās demokrātijas iespējām

LLU pētniece Baiba Rivža un Zaiga Oborenko apskatīja cilvēku ar invaliditāti nodarbinātības iespējas sociālajos uzņēmumos Latvijā. Sakarā ar darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanos Latvijā un prognozēto darbaspēka trūkumu turpmākajos gados cilvēki ar invaliditāti būtu jāatstāj par vērtīgu resursu darba tirgū. Sociālā uzņēmējdarbība (SU) ir jauna nodarbinātības un sociālās iekļaušanas iespēja tieši invalīdiem, jo sociālā uzņēmuma mērķis ir vai nu darba integrācija, vai sociālās aprūpes pakalpojumu sniegšana, proti, sociālā ietekme, nevis peļņas nodrošināšana īpašniekiem. Eiropā SU pastāv jau 65 gadus, Latvijā šī forma ir pirmsākumos, Sociālā uzņēmuma likums stājās spēkā tikai 2018. gadā. Tieši no pašvaldību attieksmes un rīcības, sadarbības ar nevalstisko sektoru ir lielā mērā atkarīgs, vai SU kļūs spēcīga nacionālā līmenī. Šobrīd Latvijā darbojas ap 200 sociālo uzņēmumu dažādos juridiskos statusos.

LU doktorante Zaiga Ozoliņa pētījumā par jūras akvakultūras izaugsmes potenciālu Baltijas jūras reģionā ekspertu skatījumā pievērsa uzmanību jaunu darbvietu radīšanai intensīvi apdzīvotajā piekrastē un piekrastes resursu efektīvākai izmantošanai ar zivju un gliemeņu audzēšanu, jūras produktu pārstrādi, vēja un viļņu parkiem.

Darba vidē balstītas (DVB) mācības konkurētspējīga darbaspēka sagatavošanai – pētniece Biruta Sloka, Ilze Bulgina – ir pēc Vācijas parauga Latvijas profesionālajā izglītībā ieviesta novitāte, un tiek izvērtēts, kā veicies. Aptaujas parāda, ka DVB pozitīvi uztver gan uzņēmēji, gan audzēkņi, un, iespējams, šo pieredzi varētu pārņemt Baltkrievijā. LLU doktorants Edmunds Jansons savukārt prezentēja pētījumu par augstāko izglītību reģionu depopulācijas kontekstā. Pētot uzņemto studentu dinamiku pēc to reģionālās piederības, visvairāk jauniešu reģionā notur Latgales augstskolas – Daugavpils Universitāte un Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, lielākais "smadzeņu aizplūdes" risks pastāv Vidzemes reģionā. Tālāk būtu jāpēta augstskolu darbības no turības rādītāju uzlabošanai.

Vairāki pētījumi veltīti tehnoloģiju laikmeta iespējām. Kates Čipānes pētījuma aktualitāte ir interneta marketinga – lai gan 81,6% māsaimniecību Latvijā ir pieejams internets, iepirkšanās attālināti ir samērā vāji attīstīta salīdzinājumā ar citām ES valstīm un to ietekmē arī ienākumu līmenis: trūcīgākie ir apdomīgāki un piesardzīgāki, izvēloties pirkumus internetā, vai vispār tādā veidā neieperkas. Datu ieguvei notiek cieša sadarbība ar biznesa vidi. Evijas Uljanovas pētījumā par isām pārtikas ķēdēm, proti, kā patērētāji precī noperk tieši no ražotāja, zemniekiem un mājražotājiem lauksaimniecības tirgus diferencēšanai arī parādās secinājums, ka vairāk jāizmanto e–komercija īso pārtikas ķēžu attīstībai.

Eduards Lielpēters tehnoloģiju vidi saista ar digitālās demokrātijas attīstīšanas iespējām – Latvijā ir zema sabiedrības līdzdalība un iesaistīšanās pārvaldei, bet starptautiskā pieredze rāda, ka ir iespējams izmantot digitālo vidi šo rādītāju uzlabošanai, īpaši jauniesi iesaistīti. Digitālā demokrātijā nozīmē divvirziena komunikāciju – kad arī iestādes vērsas pie iedzīvotājiem. Latvijas priekšrocības: ātrs internets un tā aktīva lietošana.

Sekcijas darba kārtība pieejama <https://www.bvfu.lv/index.php?id=58544>

Sagatavoja **Ausma Mukāne**

MINISTRE TIEKAS AR PROFESŪRU UN ZINĀTNIEKIEM

I. Šuplinska Foto J.Brencis

Latvijas Zinātnieku savienības Valdes priekšsēdētājs Uldis Grāvītis kopā ar Latvijas Augstskolu profesoru asociāciju tikās ar Latvijas Republikas izglītības un zinātnes ministri Ilgu Šuplinsku, lai pārrunātu iespējas palielināt šobrīd esošo zemo augstākās izglītības un zinātniskās pētniecības finansējuma līmeni salīdzinājumā ar kaimiņvalstīm un Eiropu kopumā. Ministre aicināja profesūru un zinātniekus aktīvi iesaistīties līdzekļu piesaistē, kā arī pašiem pārliecināši informēt par katras nozares sasniegumiem, lai sabiedrībai un politikas veidotājiem rastos objektīvs priekšstats par Latvijas profesūras un zinātnieku kapacitāti un lietderību tautsaimniecības attīstībai. LAPA valdes priekšsēdētāja prof., akademiķe Baiba Rivža pauda gatavību izveidot un īstenot pilotprojektu attiecībā uz sevis pārstāvētās ekonomikas nozares speciālistu kapacitāti AI un pētniecības jomā, kas varētu kalpot par pamatu arī citām nozarēm, veidojot argumentāciju finanšu līdzekļu piesaistē.

Ministre izteica gatavību pastiprināti pievērsties augstākās izglītības un zinātnes jomām, lai vēl šī gada budžeta ietvaros veiktu iekšējo pārstrukturizāciju, pievērstos zinātnisko institūciju pārvaldības un zinātnes bāzes finansējuma pamatprincipu pārskatīšanas jautājumiem, apsverot iespēju atbalstīt Latvijas jauno zinātnieku piedāvāto modeli.

Uldis Grāvītis, LZS Valdes priekšsēdētājs

ZINĀTNIEKU PIEDĀVĀJUMS NAP 2027

Šī gada 22. martā LU Akadēmiskajā centrā notika konference "Ko zinātnieki piedāvā Nacionālajam attīstības plānam?". Pārresoru koordinācijas centrs ir Ministru prezidenta tiešā pakļautībā esoša valsts attīstības plānošanas un koordinācijas vadošā (augstākā) tiešās pārvaldes iestāde, kura jau pagājušā gada nogalē uzsāka darbu pie jauna Nacionālās attīstības plāna izveides laika posmam līdz 2027. gadam (NAP2027). Pārresoru koordinācijas centra vadītājs Pēteris Vilks iepazīstināja ar pamatnostādņiem "Kā NAP2027 radīt ekonomikas transformāciju", lai uzklautu zinātnes un arī ražotāju domas plāna izveidei. Latvijas Zinātnieku savienību pārstāvēja Padomes priekšsēdētājs Ivars Kalviņš un Valdes priekšsēdētājs Uldis Grāvītis. Zinātniskos institūtus pārstāvēja Latvijas Organiskās sintēzes institūta direktors Osvalds Pugovičs, Valsts mežzinātnes institūta "Silava" direktors Jurgis Jansons, LU Cietvielu fizikas institūta direktora vietnieks Anatolijs Šarakovskis, LU profesors Gundars Bērziņš. Ražotājus un biznesa pārstāvjus pārstāvēja "Grindeks" Valdes priekšsēdētājs Juris Bundulis, Latvijas Mobilā Telefona prezidents Juris Binde. Piedalījās arī Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijas bijusī priekšsēdētāja Laimdota Straujuma un 13. Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijas loceklis Jānis Dombrova. Pēc šo pārstāvju prezentācijām sākās debātes, kurās piedalījās klātesošie zinātnieki, Latvijas Jauno zinātnieku apvienības un biznesa pārstāvji. I. Kalviņš konferencē vadīja nodeva Latvijas Zinātnieku savienības Padomes 21. marta Rezolūciju par zinātnes, pētniecības, attīstības un inovāciju jomas uzlabošanu un izaugsmi nepieciešamo atbalstu, kā arī iezīmēja galvenos aspektus NAP 2027 plānam zinātnes attīstībai. Kā vienu no svarīgiem faktoriem zinātnes tālākai izaugsmei un atbalsta nodrošināšanai vairums runātāju atzīmēja nepieciešamību popularizēt zinātni informēt sabiedrību par katras nozares sasniegumiem, lai sabiedrībai un politikas veidotājiem rastos objektīvs priekšstats par Latvijas zinātnieku kapacitāti un lietderību tautsaimniecības attīstībai.

Uldis Grāvītis, LZS Valdes priekšsēdētājs

PAR LZA NEREDZAMO UN NEAUDITĒTO DARBA DAĻU

Turpinājums no 1.lpp.

Bēdīgi, ka zinātnes finansējuma un atbalsta ziņā Latvija atrodas neapskaužamā pozīcijā un prognozes turpmākajiem gadiem nesola neko labu. Īpaši slāvējamus izglītības reformas, kvalitātes un finansējuma kāpuma rezultātus valdībai nav izdevies panākt, bet tas tieši korelē ar atbalsta trūkumu inovatīvai un ar ražošanu saistītai zinātnē un vēl tālāk – ar lēni augošu ekonomiku. Ne jau tikai akadēmiskās zinātnes seniorus vien, bet visvairāk tieši jauno zinātnieku paaudzi uztrauc perspektīvas trūkums un darba apstākļu neprognozējamība. Un tieši šajā kontekstā ir dzimis Latvijas Jauno zinātnieku apvienības priekšlikums ilgtspējīgam zinātniskās darbības finansēšanas modelim.

Ministrija kā starpniecība subordinācijas ķēdē starp premjerministru un Latvijas Zinātņu akadēmiju attiecībā pret sevi var pārliecināties par LZA kā uzticama sabiedrotā un partnera attieksmi, jo LZA naivā uzticībā kuplina kopējo izglītībai un zinātnē veltīto labo darbu summu ar savu artavu, tā arī nesaņemot par to nedz papildus finansējumu, nedz pozitīvus punktus audita ziņojumā. Bet ar to, kas ir panākts, mēs lepojāmies. Tieši tāpēc es pateicos tiem sešiem pilna laika un sešpadsmit stundu darba veicējiem LZA, kuri nesavtīgi aizstāv akadēmiskās vides intereses Saeimas un dažādu ministriju komisiju sēdēs, un kuri visaugstākajā profesionālajā līmenī veic ekspertīzes, piedalās padomēs un žūrijās, kā viedokļu līderi pārstāv Latvijas zinātni un LZA gan mūsu zemē, gan starptautiski.

Vēlos lepoties ar kolēģu, augstskolu mācībspēku un zinātnisko institūtu darbinieku bezatlīdzības devumu Latvijas Zinātņu akadēmijai valsts dibināšanas simtgadē. LZA, piesaistot apjomīgus sponsoru līdzekļus, sagatavoja un izdeva žurnāla "Energija un Pasaule" speciālizlaidumu latviešu un angļu valodā. Pārfrāzējot žurnāla virsrakstu, tā saturs liecina par Latvijas fundamentālo un lietišķo pētījumu, sociālo un humanitāro jomu globālo atvēzienu, akadēmiskās zinātnes pārstāvjiem publicējot rakstus par jaunākajiem pētījumiem. Līdzīgai misijai ir iesaista akademiķa Tālava Jundža sagatavotā informatīvā brošūra par Latvijas Zinātņu akadēmijas struktūru, lomu un jaudu, kuru īpaši novērtē zinātniskās komunikācijas partneri Baltijas valstu reģionā.

Jau trīs gadus pēc kārtas LZA ir sarīkojusi vērienīgus godināšanas pasākumus aizejošā gada izcilāko zinātnes sasniegumu autoriem, tādējādi gan stimulējot nacionālo pētniecības personālu viņu darbā, gan ar plašu mediju iesaisti trīs mēnešu garumā aktualizējot zinātnes lomu un popularizējot mūsu zinātnieku pētījumus un atklājumus. Nebūs noslēpums, ja atklāšu, ka arī šo jau par nepieciešamiem un populāriem kļuvošo pasākumu budžets nebūtu iedomājams bez sponsoru atbalsta. Bet par vienreizēju finansiālu atbalstu pagājušajā gadā saku paldies izglītības un zinātnes ministrijai, un šāda sadarbība varētu kļūt par sistēmu, nevis par izņēmumu.

Lai gan pasaulē notiek pakāpeniska pāreja uz zinātnisko rakstu krājumu sagatavošanu digitālā formātā, mūsu starptautiskie abonenti, universitātes, zinātniskie institūti un bibliotēkas paralēli digitālajai informācijas pieejai vēlas iegūt "LZA Vēstis" ierastajā papīra formātā. Tas vairāk attiecas uz humanitārajām un sociālajām zinātnēm aktuālo A sēriju, kā tas ir gadījumos ar tematiski vienotiem un apjomīgiem zinātnisko lasījumu un konferenču krājumiem. Šādu izdevumu labprāt subsidē vai iepērk arī ieinteresētās institūcijas, konferenču rīkotājas. Tāpat kā Latvijas attīstības modelēšanai Eiropas un pasaules koordinātes veltīto rakstu krājumu "Latvia in Europe and the World", kas ir Latvijas Zinātņu akadēmijas pasūtījums Kopenhāgenas un Rīgas Stradiņa universitātes profesoram Eiženam Eterim, un pagājušajā gadā apgāda "Zinātne" izdevumā tika iespiesta kā rokasgrāmata ikvienam uz vietas politikā pretendējošam kandidātam. Bet var būt noderīga arī ievēlētājiem deputātiem.

Šo pašu lomu tiecas pildīt arī par sponsoru un personiskiem līdzekļiem angļu valodā iespiestā Latvijas Zinātņu akadēmijas "Gadagrāmata 2019", kas pirmoreiz atkāpjas no ierastā latviešu valodā izdodamās "Gadagrāmatas" standarta. Līdzīgi daudzu citu valstu Zinātņu akadēmiju gadagrāmatām tā ir veidota A–4 formātā kā krāsains saistošu zinātnisku rakstu krājums "ārējām patēriņam" ar mērķi – uzrunāt un ieinteresēt zinātniskai sadarbībai starptautiskos partnerus.

Noslēguma rindkopā vēlos vizualizēt LZA vietu un lomu nepavisam ne vienkrāsājā Latvijas zinātnes un ekonomikas konstruācijā. Vispirms es vaicāju sev, jums un ikvienam: ko mūsu valdība darīs ar zinātnes budžetu, kas spītīgi negrib un negrib jūtami pieņemties svarā? Ar ko tiks aizpildīts struktūrfondu līdzekļu trūkums, ar ko tagad tiek segta liela daļa zinātnes budžeta? Un kur valdība ņems līdzekļus pamatbudžetā, lai finansētu zinātni ne tikai līdzšinējā, bet gan pieaugošā līmenī? Mēs neesam valdība, bet akadēmiskajai videi ir skaidrs, ka stabils un ilgtspējīgs Latvijas ekonomikas ceļš ir viedā specializācija ik nozarē reālos darbos, nevis vārdos. Un zinātnē ir būtisks instruments ikviena Latvijā ražotā produkta kvalitātes un funkcionālo īpašību uzlabošanai, kā arī pārdošanas cenas celšanai.

Latvijas Zinātņu akadēmija, kura tieši pēdējā gada laikā ir nostiprinājusi gan strukturāli, gan funkcionāli, kopā ar visu akadēmisko vidi ir tas spēks, kurš spēj izstrādāt nozaru ilgtermiņa attīstības scenārijus, plānošanas dokumentus, kā arī piedāvāt kontroles mehānismus, tajā skaitā pēc valdībai saistošā Eiropas semestra parauga. LZA ir tā, kas globālās konkurences situācijā spēj ieteikt Latvijai veidot līdzsvarotas ekonomikas modeli kā reģionālajai attīstībai, tā iesteriņai un ilgtermiņa plānošanai. Tikai vēlamā rezultāta sasniegšanai gan zinātnes, gan ekonomikas atbalstam mēs vēlētos politiskajā un izpildvarā redzēt vairāk ieinteresētās mijiedarbības ar akadēmisko vidi.

Var sacīt, ka pagaidām gan mūsu finanses, gan attiecības ar valsti un starptautiskajiem partneriem un mūsu kvalitātes kritēriji un prasības pēc augstākiem mērķiem atrodas relatīvā līdzsvarā. To pašu situāciju, iedvesmojoties no Leonardo da Vinči zīmējumiem, ar perspektīvu modelējošu intūciju savā grafikā "Bistamais līdzsvars" ir attēlojis LZA Goda loceklis, mākslinieks Gunārs Krollis. Taču – cik ilgi var pastāvēt šķietams līdzsvars, ja nav evolūcijas?

HELSINKU INICIATĪVA "PAR DAUDZVALODĪBU ZINĀTNISKAJĀ KOMUNIKĀCIJĀ"¹

Pētniecība ir starptautiska. Tieši tāda tā mums patīk! Daudzvalodība saglabā ikkatrai valstij nozīmīgus pētījumus. Sargājiet tos! Pētījumu rezultātu izplatīšana jūsu valodā atstāj iespaidu uz sabiedrību. Atbalstiet to! Ļoti svarīga ir sadarbība ar sabiedrību, daloties zināšanās ārpus akadēmiskās vides. Veiciniet to! Zinātniskās komunikācijas infrastruktūra valstu valodās ir trausla. Nepazaudējiet to!

Līdzsvarota daudzvalodība zinātniskajā komunikācijā

Daudzvalodība zinātniskajā komunikācijā ir nepieciešama, lai, no vienas puses, reglamentētu internacionalizācijas un pētniecības izcilības stratēģijas un, no otras puses, stratēģiski paugstinātu pētniecības nozīmi un līdzdalību sabiedrībā.² Līdzsvarota daudzvalodība nozīmē, ka tiek ņemti vērā dažādi komunikācijas mērķi, kas saistīti ar dažādām pētniecības jomām. Līdz ar to visaptverošai šo mērķu sasniegšanai ir nepieciešamas visas valodas bez izņēmumiem vai prioritātēm. Aicinām politikas veidotājus, līderus, universitātes, pētniecības institūtus, pētniecības finansētājus, bibliotēkas un pētniekus parakstīt Helsinku iniciatīvu, lai veicinātu daudzvalodību zinātniskajā komunikācijā (www.helsinki-initiative.org).

Daudzvalodība ir starptautisks zinātniskās komunikācijas veids

Pētniecības politikai, vērtēšanas un finansēšanas sistēmām jānodrošina līdzsvars starptautisko izcilību un pētniecības nozīmi vietējā mērogā. Angļu valoda arvien plašāk kļūst par starptautisko zinātnes valodu pat dažādās sociālo un humanitāro zinātņu jomās. Citas valodas, kuras šo lomu ieņēma agrāk, šķiet, zaudē savas pozīcijas starptautiskajā saziņā. Turklāt nepieciešams panākt, lai zinātne sasniegtu dažādus sabiedrības locekļus, tāpēc darba gaitā vienmēr tiek noteiktas prioritātes, piešķirts finansējums, nodrošināta pētniecības organizatoriskā procesa, realizācija, komunikācijas procesa, veikta interpretācija, izvēlēts pielietojums un mācīšanas veids atbilstoši konkrētajam sabiedrības un kultūras kontekstam. Atšķirīgos kontekstos runā un raksta dažādās valodās.

Starptautiskā līmenī valodas loma zinātniskajā komunikācijā var viegli kļūt nemanāma, ja valstis apvienojas, lai formulētu un īstenotu pētniecības politiku. Angļu valoda kā kopīga starptautiska valoda šķiet nepieciešama, lai sasniegtu zināšanu apmaiņas mērķus, piemēram, ES ietvaros, kur ir vienots zināšanu, pētniecības un inovāciju "tirgus", kā arī, lai atzītu izcilību un sekmētu to valstu starpā. Bažas par sabiedrisko politiku ir pamatotas. Tomēr arī Eiropas līmenī arvien biežāk prioritāte tiek piešķirta citiem politikas mērķiem. Atbildīga pētniecība un inovācija "nozīmē, ka sabiedrības pārstāvji (pētnieki, pilsoņi, politikas veidotāji, uzņēmēji, nozaru organizācijas utt.) sadarbojas visā pētniecības un inovāciju gaitā, lai labāk saskaņotu gan pro-

cesu, gan tā rezultātu ar sabiedrības vērtībām, vajadzībām un gaidām". Eiropas atvērtās zinātnes (*Open Science*) programmas mērķis ir atvieglot piekļuvi zinātnisko pētījumu rezultātiem, kurā ietilpst "Pilsonu zinātne" (*Citizen Science*): "sabiedrības spēja sadarboties ar zinātniekiem". Lai pildītu šos pienākumus pret sabiedrību, zinātnei jābūt daudzvalodīgai.

Pētniecības politikā bieži tiek uzsvērtas starptautiskās konkurences starp valstīm, institūcijām un pētniekiem nozīme. Attiecīgi arī vērtēšanas un finansēšanas procesus, visticamāk, ietekmē vispārpieņemtie pētniecības vērtēšanas kritēriji, kuri nosaka procedūras, kā izvēlēties un stimulēt publikācijas ietekmīgākajos angļu valodā iznākošajos žurnālos, uz kuriem attiecīgi komerciālie citēšanas indeksi, īpaši *Web of Science* (WoS) un *Scopus*. Vairāki bibliometriskie pētījumi liecina, ka šis datu bāzes sniedz noplicinātu zinātniskās komunikācijas daudzvalodības ainu. Daudzvalodīgai un multimediālai saziņai tiek piešķirta mazāka vērtība.

Zinātniskajai komunikācijai dažādās valstīs tiek lietotas dažādas valodas. Tomēr daudzvalodībai ir svarīga loma visās jomās, sevišķi sociālajās un humanitārajās zinātnēs. Nesens pētījums, kurā salīdzināti publikāciju modeļi astoņās Eiropas valstīs, liecina, ka Ziemeļvalstīs un Rietumeiropas valstīs rada ievērojami lielāku daļu salīdzinoši izvērtēto (*peer reviewed*) publikāciju angļu valodā nekā Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīs, kur lielākā daļa publikāciju ir attiecīgo valstu valodās. Tas nozīmē, ka internacionalizācijas politika ir jāaskaņo ne tikai ar atbildību sabiedrības priekšā, bet, to izstrādājot, pienācīgi jāapsver nacionālais konteksts. Rietumeiropas un Ziemeļeiropas valstīs pētniecība varētu dot lielāku labumu sabiedrībai, ja zinātniskie/ akadēmiskie rezultāti tiktu plašāk publicēti šo valstu valodās, ne tikai angļu valodā. Centrāleiropas un Austrumeiropas valstu pētniecībai būtu iespējams pārvarēt ģeogrāfiskās robežas, ja bez auditorijas šajās valstīs ar rezultātiem tiktu arvien plašāk iepazīstināti arī starptautiskie eksperti.

Aicinājums atzīt daudzvalodības patieso vērtību

Daudzvalodības vērtības zinātniskajā komunikācijā pilna atzīšana ir atkarīga no starptautiskās un valsts pētniecības politikas veidotājiem, pētniecības vērtēšanas un finansēšanas sistēmām, lai sekmētu lielāku līdzsvaru starp starptautiskās izcilības prasībām un pētniecības atbilstību vietējām vajadzībām. Pētniecības zināšanu izplatīšana ārpus akadēmiskās vides ir nozīmīgs veids, kā panākt tās ietekmi uz sabiedrību visās nozarēs. Sociālajās un humanitārajās zinātnēs liela daļa oriģinālpētījumu veltīta tēmām, kas nozīmīgas vietējā līmenī, koncentrējoties uz konkrētās valsts valodu, mantojumu, kultūru un sabiedrību. Pētījumi, kas publicēti citās valodās, ne angļu valodā, var būt starptautiski un atbilst izcilības standartiem. Vērtību, ko rada publicēšana valsts valodā un mijiedarbība ar sabiedrību, ir jāatzīst gan uz rādītājiem balstītajā, gan ekspertu veiktajā vērtēšanas sistēmā un finansēšanas kārtībā. Tas attiecas uz pētniecības finansēšanas sistēmām, pētniecības vērtēšanu, pētniecības organizāciju iekšējiem finansēšanas modeļiem, pieņemšanu darbā, paaugstināšanu amatā un lēmumiem par finansējumu, kā arī starptautisko un nacionālo projektu finansēšanu, kur novērtējums atkarīgs no snieguma.

Lai stiprinātu līdzsvarotu pieeju daudzvalodībai, nepieciešama veselīga infrastruktūra publicēšanai valsts valodā. Valsts valodā publicēto žurnālu sociālais un kultūras konteksts ir unikāls un to nevar viegli aizstāt ar publikācijām citās valstīs, nemaz nerunājot par publikācijām starptautiskajās platformās. Papildus tam, ka vietējā sabiedrība tiek informēta par pētījumu rezultātiem, valsts līmeņa žurnāli arī atbalsta vietējās pētniecības kopienas. Īpaši mazākās valstīs publikācijām valsts valodā ir pārāk mazs, lai tajā iesaistītos komerciālie izdevēji. Tādēļ valsts līmeņa žurnāli nereti ir bezpeļņas un tos publicē pētniecības institūti vai zinātniskās biedrības. Iespējams, ka tie nespēj pāriet uz brīvpieejas publicēšanas modeli, nezaudējot ienākumus no abonēšanas un dalības maksas. Pārejot uz atvērtu piekļuvi (*Open Access*), nepieciešami atbilstoši resursi, lai

publicējās valsts valodā uzturētu salīdzinošās izvērtēšanas (*peer review*) augstos standartus un pētniecības godīgumu. Šai pārejai jāveicina arī daudzvalodība, kas savukārt ļauj atvērtai zinātnei pildīt tās mērķi – nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi pētniecības rezultātiem radītājam zināšanām.

Līdzsvarota daudzvalodība kā pētniecības un politikas stratēģija

Beigu beigās pētniecība ir starptautiska, bet daudzvalodība uztur pie dzīvības konkrētajai valstij nozīmīgus pētījumus un atstāj savu iespaidu. Starptautiskajai un nacionālajai pētniecības politikai un vērtēšanas kārtībai jānodrošina līdzsvars starp prasībām sasniegt starptautisko izcilību un pētniecības nozīmi vietējā mērogā. Līdzsvarota daudzvalodība nozīmē, ka tiek ņemti vērā dažādi komunikācijas mērķi, kas saistīti ar dažādām pētniecības jomām; tādēļ visaptverošai šo mērķu sasniegšanai ir nepieciešamas visas valodas bez izņēmumiem vai prioritātes. Cīņa, lai tiktu atzītas publikācijas vietējā valodā, to veicināšana un atbalstīšana galvenokārt notiek valsts līmenī, bet daudzvalodība zinātniskajā komunikācijā ir starptautiska atbildība.

Visi Helsinku iniciatīvas "Par daudzvalodību zinātniskajā komunikācijā" (www.helsinki-initiative.org) parakstītāji atbalsta zemāk minētās rekomendācijas un iesaka politikas veidotājiem, līderiem, universitāšu, pētniecības institūtiem, pētniecības finansētājiem, bibliotēkām un pētniekiem tās pieņemt.

1. Atbalstiet rezultātu izplatīšanu, lai dotu maksimālu ieguvumu sabiedrībai.

- Pārliecinieties, ka pētnieki ir guvuši atzinību par pētījumu rezultātu izplatīšanu ārpus akadēmiskās vides un mijiedarbību ar mantojumu, kultūru un sabiedrību.
- Pārliecinieties, ka vienlīdzīga piekļuve pētījumu rezultātiem radītājam zināšanām tiek nodrošināta dažādās valodās.

2. Aizsargājiet esošās infrastruktūras valstij nozīmīgu pētījumu publicēšanai.

- Pārliecinieties, ka bezpeļņas žurnāliem un grāmatu izdevējiem ir gan pietiekami resursi, gan atbalsts, kas nepieciešams, lai saglabātu augstus kvalitātes kontroles standartus un zinātnisko godīgumu.
- Pārliecinieties, ka valsts līmeņa žurnāli un grāmatu izdevēji, pārejot uz atvērtu piekļuvi (*Open Access*), tiek aizsargāti.

3. Veiciniet valodu daudzveidību pētniecības vērtēšanas un finansēšanas sistēmās.

- Pārliecinieties, ka ekspertu veiktās novērtēšanas procesā kvalitatīvu pētījumu vērtē neatkarīgi no publicēšanas valodas vai publicēšanas kanāla.
- Pārliecinieties, ka, izmantojot uz rādītājiem balstītas vērtēšanas sistēmas, pienācīgi tiek ņemtas vērā publikācijas žurnālos un grāmatās visās valodās.

Helsinku iniciatīvu "Par daudzvalodību zinātniskajā komunikācijā" sagatavoja Somijas akadēmiski izglītoto biedrību federācija (Federation of Finnish Learned Societies) (TSV), Sabiedrības informācijas komiteja (the Committee for Public Information) (TJNK), Somijas Akadēmisko izdevēju asociācija (Finnish Association for Scholarly Publishing), Norvēģijas universitāšu apvienība (Universities Norway) (UHR) un COST Action akcija (CA15137, <https://enressh.eu/>) "Eiropas tīkls pētniecības vērtēšanai sociālo un humanitāro zinātņu jomā" (ENRESSH).

Kampaņa "Visās valodās" ir aicinājums politikas veidotājiem, līderiem, universitāšu, pētniecības institūtiem, pētniecības finansētājiem, bibliotēkām un pētniekiem veicināt daudzvalodību zinātniskajā komunikācijā. Piedalieties, publicējot Twitter vai Facebook ierakstus vai video, kurā pausts jūsu vai jūsu kolēģu atbalsts daudzvalodībai zinātniskajā komunikācijā, un, protams, dariet to izmantojot **#InAllLanguages**.

Tulkojumu latviski ir sagatavojušas Latvijas pārstāves COST akcijā *Dr.sc.admin*. Jūlija Stukalīna (Transporta un Sakaru institūts, stukalina.j@tsi.lv) un *Dr.philol.* Ineta Kristovska (Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA", ineta.kristovska@btv.lv).

LZA UZRAUDZĪBAS PADOMES ZIŅOJUMS LZA PILNSAPULCEI PAR LZA DARBĪBU 2018. GADĀ

Saskaņā ar LZA Statūtiem LZA 2016. gada Pavasara pilnsapulce ievēlēja LZA Uzraudzības padomi (turpmāk tekstā UP) septiņu cilvēku sastāvā: no iepriekšējā sastāva Juri Krūmiņu, Āriju Meikališu, Andri Ozolu, no jauna – Juriju Dehtjaru, Edīti Kaufmani, Īzaku Rašalu, Nikolaju Sjaksti. Padomes locekļi pārstāv visas Akadēmijas nodaļas. Aizvadītajā laika periodā UP veica darbības saskaņā ar uzdevumiem, kuri noteikti UP nolikumā. UP darbība no 2018. gada septembra līdz decembrim laika ziņā sakrita ar pēc IZM iniciatīvas un ar SIA "CSE COE" auditoriņiem veikto sistēmas "LZA darbības lietderība" iekšējo auditu. Šī audita 15 ieteikumu (apstiprināti IZM 16.01.2019.), kas vērsti uz LZA darbības pilnveidošanu un stratēģisko mērķu aktualizēšanu, realizācijas gaitu UP skatīs 2019.gada laikā.

LZA darbības atbilstība LZA Hartai un Statūtiem, LZA pilnsapulces, Senāta, prezidija un valdes lēmumu izpilde

Saskaņā ar LZA Statūtu 5.5 punktu LZA UP izskatīja pilnsapulču, Senāta, Prezidija un Valdes darbību un lēmumu izpildi. Sēdes notiek regulāri, LZA Hartai un Statūtiem atbilstoši un tajās tiek risināti LZA un Latvijas zinātnei aktuāli jautājumi. LZA Hartas un LZA Statūtu pārkāpumi nav konstatēti. LZA turpina

spēlēt svarīgu lomu Latvijas sabiedriskajā dzīvē, lielā mērā pateicoties ne tikai LZA prezidentam Ojāram Spārītim, bet arī akadēmiķiem Raitai Karnītei, Jānim Krastiņam, Andrejam Ērglim, Andrejam Krasņikovam un citiem. UP pozitīvi vērtē LZA Prezidiju un LZA ģenerālsēkretāra Andreja Siliņa sekmīgos centienus nepieļaut LZA izslēgšanu no Zinātniskās darbības likuma attiecībā uz VPP, kā arī jauna zinātniski pētnieciskā institūta – Eiropas politikas pētniecības institūta nodibināšana LZA struktūrā. Šī institūta izveidošana liecina par LZA kā zinātniski pētnieciskā iestādi. Projektu konkurss institūta pieteiktie projekti no ekspertiem tika augstu novērtēti, tomēr tie tika iekļauti 87% projektu grupā, kam finansējuma nepietika.

Veiksmīgi turpinās tradīciju atzīmēt nozīmīgākos zinātniskos sasniegumus, kas vainagojas ar svinīgu un kupli apmeklētu ceremoniju "Gada balva zinātnē". Liela nozīme bija rakstu krājuma "Latvija un latvieši" iznākšanai – tā atvēršana notika 2018. gada 16. maijā. Sagatavota LZA Gadagrāmatas drukas un elektroniskā versija. UP uzteic LZA Senāta zinātniskās sekretāres Almas Edziņas organizatorisko darbu Gadagrāmatas latviešu valodā sagatavošanā par LZA līdzekļiem. Pirmoreiz ir sagatavotas arī LZA gadagrāmatas 2019 izdevums angļu valodā – kā krāsains un ilustrēts zinātnisku rakstu žurnāls par aktualitātēm un vērtībām

Latvijas zinātnē, kas spēj uzrunāt starptautisku auditoriju un pieņemt sadarbību ar LZA. Izdevumā 1/5 no tā apjoma aizņem informācija par LZA vēsturi un struktūru. Gadagrāmata angļu valodā izdota par sponsoru līdzekļiem, to sagatavoja redkolēģija ar LZA Ārzemju sakaru nodaļas vadītāju Ilzi Trapencieri kā atbildīgo redaktori un LZA Goda locekli Nameju Zeltiņu kā zinātnisko redaktoru dabaszinātnieku tekstiem. Angļu gadagrāmata tiks izplatīta ārvalstu vēstniecībām, ārvalstu zinātņu akadēmijām, kā arī kalpos kā Latvijas zinātnes reprezentatīvs izdevums.

2019. gada sākumā gaismu ieraudzīja T. Jundža gatavotais informatīvais buklets angļu valodā "Latvian Academy of Sciences" – uz apm. 35 lpp – izdots ar LZA kolēģu sagatvotu informāciju un ar LZA finansējumu.

Ir daži lēmumi, par kuru izpildi UP neizdevās atrast informāciju. 2018. gada 12. jūnijā LZA Senāts atbalstīja AIP aicinājumu 2019. gadu noteikt par Nacionālās augstākās izglītības un zinātnes sistēmas gadu, nosakot augstāko izglītības un zinātni par 2019. gada prioritāti. Dokumentos UP neatrada atbildes uz šo aicinājumu. 2018. gada 15. un 29. oktobra Prezidija sēdēs viceprezidents Andrejs Ērglis iepazīstināja ar vēlamo LZA un LZA sadarbības modeli.

VALSTS EMERITĒTĀ ZINĀTNIĒKA STATUSS PIEŠĶIRTS 46 ZINĀTNIĒKIEM

Pamatojoties uz LR MK noteikumiem Nr. 692 par valsts emeritētā zinātnieka statusa piešķiršanas kārtību, Latvijas Zinātņu akadēmija apstiprinājusi Valsts emeritēto zinātnieku padomes 2019. gada 25. marta lēmumu par valsts emeritētā zinātnieka statusa piešķiršanu 46 zinātniekiem:

Dr.agr. Aleksandram ADAMOVIČAM
Dr.habil.math. Agnim ANDŽĀNAM
Dr.iur. Romānam APSĪTIM
Dr.habil.sc.ing. Voldemāram BARKĀNAM
Dr.silv. Imantam BAUMANIM
Dr.chem. Ērikai BIZDĒNAI
Dr.habil.philol. Brigitai BUŠMANEI
Dr.habil.phys. Vilnim DIMZAM
Dr.habil.chem. Tatjanai DIŽBITEI
Dr.habil.chem. Gaļinai DOBELEI
Dr.chem. Mendelam FLEIŠĒRAM
Dr.habil.phys. Ernai GAILĪTEI
Dr.habil.med. Dacei GARDOVSKAI
Dr.habil.sc.ing. Jānim GRABIM
Dr.habil.chem. Jānim GRĀVĪTIM
Dr.paed. Uldim GRĀVĪTIM
Dr.philol. Gundegai GRĪNUMAI
Dr.habil.philol. Zaigai IKEREI
Dr.agr. Birutai JANSONEI
Dr.sc.ing. Viesturam JANSONAM
Dr.habil.chem. Ivaram KALVIŅAM
Dr.habil.agr. Aldim KĀRKLIŅAM

Dr.chem. Jurim KATKEVIČAM
Dr.habil.biol. Tatjanai KOZLOVSKAI
Dr.biol., Dr.habil.geogr. Mārim LAIŅAM
Dr.habil.sc.ing. Imantam MATĪSAM
Dr.habil.phys. Artūram MEDVIDAM
Dr.biol. Viesturam MELECIM
Dr.habil.sc.ing. Jurijam MERKURJEVAM
Dr.phys. Fainai MUKTEPĀVELAI
Dr.med. Modrai MUROVSKAI
Dr.habil.med. Ivetai OZOLANTAI
Dr.chem. Regīnai RENHOFAI
Dr.biol. Alfredam RIPAM
Dr.habil.sc.ing. Pēterim RIVŽAM
Dr.phys. Atim SKUDRAM
Dr.habil.phys. Mārim SPRINĢIM
Dr.chem. Vladislavam STONKUM
Dr.habil.sc.ing. Pēterim ŠĪPKOVAM
Dr.agr. Regīnai TIMBAREI
Dr.med. Ilgai URTĀNEI
Dr.habil.med. Indulim VANAGAM
Dr.phys. Maijai ZAĶEI
Dr.habil.biol. Henrikam ZENKEVIČAM
Dr.chem. Dainai ZICĀNEI
Dr.habil.paed. Irēnai ŽOGLAI

Informāciju sagatavoja:
Baiba Ādamsone,
Valsts emeritēto zinātnieku padomes sekretāre

LZA UZRAUDZĪBAS PADOMES ZIŅOJUMS LZA PILNSAPULCEI PAR LZA DARBĪBU 2018. GADĀ

Turpinājums no 3.lpp.

LZA uzdevumu izpilde sakaros ar valsts institūcijām, augstskolām un ārpus-akadēmiskām zinātniskām organizācijām

LZA sadarbība ar valsts institūcijām, augstskolām, zinātniskajiem institūtiem un dažādām ārpus akadēmiskām organizācijām ir bijusi aktīva. LZA pārstāvji aktīvi iesaistījušies Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskajā padomē, diskusijās ar Izglītības un zinātnes ministriju par izmaiņām normatīvajos aktos, kas skar zinātnes attīstību un finansēšanu. Paplašinājusi sadarbību ar citām ministrijām. Jau tradicionāli (12. reizi) parakstīts sadarbības līgums ar Zemkopības ministriju un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju. Nostiprinājusi sadarbību ar Ekonomikas ministriju, kas uzsākusi valsts pētījumu programmas projektu finansēšanu. LZA atbalstījusi iniciatīvu par citu ministriju iesaisti VPP finansējuma nodrošināšanā no sava budžeta vai to pārraudzībā esošo valsts kapitālsabiedrību peļņas daļās. Šāda modeļa ieviešana prasa laiku. LZA ir norādījusi IZM, ka nelabvēlīga ir bijusi pārrāvuma radīšana VPP finansēšanā virknē zinātnes nozarē.

Ir turpinājušās līgumattiecības un sadarbība ar SIA "L'OREAL BALTIC", UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju, SIA "ITERA Latvija", a/s "Latvenergo", a/s "Grindeks", AS "Latvijas gāze", A/s "Latvijas Dzelzceļš", RTU Attīstības fondu, Rīgas pašvaldību. Šo u.c. līgumu ietvaros norisinājušies konkursi, kuros Latvijas zinātnieki, tostarp LZA locekļi ir saņēmuši mēcēnātu atbalstītas balvas par nozīmīgiem sasniegumiem zinātnē.

Par komunikāciju ar sabiedrību, augstskolām, pašvaldībām un uzņēmumiem īpaši jāuzteic LZA Valsts pētījumu programma EKOSOC-LV (vadītāja akadēmiķe Baiba Rivža). Šīs programmas ietvaros divos gados organizēti 9 forumi, no kuriem 4 notikuši 2018. gadā. Programmu noslēdzot, izdota monogrāfija "Simtam pāri. Viedā Latvija", kas atspoguļo 4 gadu laikā paveikto. Minētai programmai raksturīgi, ka zinātniskā pētniecība veikta starpinstitucionāli un starpdisciplināri, piedaloties visām universitātēm un reģionālajām augstskolām, attīstība ir pētīta un modelēta kompleksi no tautsaimniecības transformācijas, resursu, demogrāfijas, vides, pārvaldības, tiesiskā ietvara un zināšanu sabiedrības viedokļa.

Pozitīvi vērtējama izgudrojumu un inovāciju izstāde "MI-NOX 2018", kas aptvēra visus Latvijas reģionus un bija plaši apmeklēta. Savu prasmi demonstrēja individuālie izgudrotāji, pētniecības institūti un augstskolas. Uzteicama ir LZA iniciatīva organizēt diskusiju starp augstākās izglītības un zinātnes pārstāvjiem un uz Saeimu kandidējošo partiju pārstāvjiem.

LZA pārziņā esošo žurnālu u.c. izdevumu redkolēģiju un administrācijas darbs

LZA pārziņā ir avīze "Zinātnes Vēstnesis" (LZA, LZP un LZS laikraksts) un žurnāls "LZA Vēstis" (A daļa – sociālās un humanitārās zinātnes, B daļa, angļu valodā – dabaszinātnes, eksaktās, tehniskās un lietiskās zinātnes). Avīze "Zinātnes Vēstnesis" publicē materiālus par notikumiem LZA nodaļās, par LZA, LZS, LZP lēmumiem, kā arī par promocijas darbu aizstāvēšanu. 2018. gadā izdots 21 numurs, t.sk. divi krāsaini numuri (metiens 1000 eks., publikāciju skaits 234). Krāsainie numuri pieskaņoti LZA pavasara pilnsapulcei un IV Pasaules latviešu zinātnieku

kongresam. "Zinātnes Vēstnesis" arvien ir gaidīts institūtos un augstskolās. Tas šogad atzīmēs 30 gadu jubileju.

Žurnāla "LZA Vēstis" A daļa (sociālās un humanitārās zinātnes) – nav referēta starptautiskās datu bāzēs SCOPUS un Web of Science. Žurnāla "LZA Vēstis" B daļa (dabaszinātnes, eksaktās, tehniskās un lietiskās zinātnes) – sadarbojas ar starptautisko izdevniecību *Sciencedirect*, kas nodrošina žurnāla pieejamību internetā "Open Access" režīmā. B daļa ir indeksēta starptautiskā datu bāzē SCOPUS un citās – kopā 44 starptautiskās datu bāzes un referatīvos žurnālos, t.s. Web of Science datu bāzēs. Ir iesniegti pieteikumi vairākām citām datu bāzēm, t. sk. Medline.

LZA finansiālā darbība, īpašuma pārvaldīšana un līdzekļu izmantošana

Saskaņā ar LZA Statūtu 6.6 punktu Uzraudzības padome veic LZA īpašuma pārvaldīšanas un līdzekļu izlietojuma kontroli. LZA valdījumā ir šādi nekustamā īpašuma objekti: augstceltne Rīgā, Akadēmijas laukumā 1 un zemes gabals 12,5 tūkst kv.m platībā un garāža Dzērbenes ielā 27a. Zinātnes namu Jūrmalā Vikingu ielā 3 2007. gadā LZA ir nodevusi VAS "Privatizācijas aģentūra" valdījumā. Izmaiņas Zemesgrāmatā tiks veiktas pēc īpašuma privatizācijas pabeigšanas – objekta jaunajiem īpašniekiem.

Saskaņā ar Hartu, LZA darbība tiek finansēta no: 1) valsts budžeta; 2) ieņēmumiem no saimnieciskās darbības. 2018. gadā akadēmijai nebija neviena dāvinājuma. LZA budžeta finansējums 2018. gadā saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem bija 1,06 miljoni EUR. 94% no šī finansējuma veidoja finansējums LZA darbības nodrošināšanai, no kuriem vairāk nekā 1/2 (57%) bija LZA Valsts emeritēto zinātnieku pabalsti (570 tūkst. EUR). LZA īpašuma apsaimniekošanu nodrošina Lietu pārvalde. 2018. gadā VAS "Valsts nekustamie īpašumi" pēc LZA augstceltnes tehniskā stāvokļa un apsaimniekošanas darbības secināja, ka LZA nodrošina pilnvērtīgu augstceltnes apsaimniekošanu.

Finansējums saskaņā ar IZM noslēgtajiem līgumiem 2018. gadā bija nepietiekams, lai nodrošinātu visu LZA funkciju sekmīgu izpildi. Tas ir konstatēts arī Audita ziņojumā. Lai nodrošinātu noslēgtu līgumu izpildi, LZA veica finansējumu 60,65 (2017. gadā 67,5) tūkst. EUR apjomā no saviem saimnieciskās darbības ieņēmumiem (nedzīvojamu telpu noma, konferenču organizēšana, telekomunikāciju pakalpojumi un autostāvvietu noma). Zinātniskajiem institūtiem un tiem pielīdzinātām institūcijām bez maksas tiek piešķirtas telpas un orgtehnika konferenču organizācijai. LZA tehniskie darbinieki – sekretāres un padomnieki, ārlietu daļas darbinieki ir spiesti strādāt par LZA statusam un atbildības kritērijiem neatbilstoši zemu atalgojumu.

Augstceltnes kopējā iznomātā platība 2018. gadā bija 4,97 tūkst kv.m. (t.sk. 15% zinātniskiem institūtiem un tiem pielīdzinātām organizācijām, 42% komercstruktūrām, 43% sastāda iznomātās auditorijas un konferenču zāles). Telpu nomas izcenojumi tiek apstiprināti LZA Valdē. 2018. gadā augstceltnes telpas tika izīrētas 79 nomniekiem. 2018. gada beigās augstceltnē ir arī brīvas (nav telpu nomas līgumi) 24 telpas 560 kv.m. platībā, kas sastāda 9,2% no kopējās lietderīgās ēkas platības. Augstceltnes ēkas izmantošana telpu nomas biznesā nav visai efektīva, jo lielu daļu kopējās platības aizņem zāles, vestibīli, koridori un neizmantojamas palīgelpas. Lielas stiklotas virsmas sadārdzina apkures un ventilācijas izdevumus. Rīgā ir visai liels brīvo biroja telpu piedāvājums, konkurence ir ļoti liela.

Turpinājums nākamajā numurā.

Redaktore Ilze Boldāne–Zeļenkova

"Zinātnes Vēstnesis"

Laikraksts iznāk kopš 1989. gada.

Reģistrācijas apliecība nr. 75.

Izdevējs: Latvijas Zinātņu akadēmija, Latvijas Zinātnes padome, Latvijas Zinātnieku savienība.

"Science Bulletin". Latvian Academy of Sciences, Latvian Council of Science, Association of Latvian Scientists.

"Zinātnes Vēstnesis" redakcijas padome: akadēmiķis Tālais Jundzis (vadītājs), LZA Prezidents Ojārs Spārītis, LZA ģenerālsekretārs Andrejs Siliņš, LZA Senāta priekšsēdētājs Jānis Stradiņš, akadēmiķi Raita Karnīte, Baiba Rivža, Jānis Spigulis, Pēteris Trāpen-

KONKURSS LU CIETVIELU FIZIKAS INSTITŪTS

izsludina konkursu uz akadēmiskajiem amatiem :

Materiālu fizikā (dabaszinātnēs)

Pētnieks – 1 štata vieta;

Pieteikumā jānorāda nozare, kurā vēlas pretendēt.

Pieteikumi iesniedzami mēneša laikā no sludinājuma publicēšanas brīža, Ķengaraga ielā 8, 338. istabā vai sekretariātā 204. istabā. Tālrunis uzziņām 67260556.

Pieteikumam pievienot:

1. Zinātniskos grādus apliecināšu dokumentu kopijas;
2. CV;
3. Publicēto darbu sarakstu;
4. Citas, kvalifikāciju apliecināšu dokumentu kopijas (pēc pretendenta izvēles).

Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts (LU LFMI), pamatojoties uz LU LFMI Stratēģiju (2015–2020), izsludina konkursu

uz šādām akadēmisko amatu vietām:

- Pētnieka vieta folkloristikas nozarē ar specializāciju folkloristikas vēsturē un folkloras avotu izpētē;
- Pētnieka vieta literatūras nozarē ar specializāciju literatūras teorijas un identitāšu pētījumos;
- Pētnieka vieta literatūras nozarē ar specializāciju padomju, diasporas un mūsdienu literatūras izpētē un papildus specializāciju literatūras teorijas un identitāšu pētījumos;
- Zinātniskā asistenta vieta kultūras un sociālajā antropoloģijā ar specializāciju vides antropoloģijā un kopienu aktivisma izpētē.

LU LFMI amatu nolikumu un aprakstus sk. LU LFMI mājaslapas (www.lulfmi.lv) sadaļā "Dokumenti". Pretendentiem jāiesniedz: iesniegums, CV, zinātnisko kvalifikāciju apliecināšu dokumenta kopija, zinātnisko publikāciju saraksts (2013–2019) un perspektīvais pētnieciskā darba redzējums ievēlēšanas periodam (6 gadiem). Dokumenti iesniedzami līdz š.g. 7. maijam LU LFMI sekretariātā, Mūkusalas ielā 3, 509. kabinetā, kā arī elektroniski (ieva.garda@lulfmi.lv). Tālrunis uzziņām 67229017.

Aizstāvēšana

2019. gada 15. aprīlī plkst. 15.00 LU Zinātņu mājā, Jelgavas ielā 3, 201. telpā, LU Fizikas un astronomijas zinātnes nozares specializētās promocijas padomes atklātā sēdē

TOMS BEINERTS

aizstāvēs promocijas darbu "MHD sistēmu ar rotējošiem magnētiskiem dipolēm radīto hidrodinamisko plūsmu izpētē" fizikas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr.phys.* Jānis Virbulis (LU); *Dr.habil.phys.* Jurijs Dehtjars (RTU); *Dr.phys.* Valdis Bojarevičs (Grinicas universitāte, Anglija). Ar promocijas darbu var iepazīties LU Bibliotēkā, Raiņa bulvārī 19 un Akadēmiskajā bibliotēkā, Rūpniecības ielā 10.

2019. gada 25. aprīlī plkst. 11.00 RTU Enerģētikas nozares promocijas padomes P-05 atklātā sēdē Rīgā, Āzenes ielā 12/1, 306. auditorijā

IGORS MOŠKINS

aizstāvēs promocijas darbu par tēmu "Solving Power Facility Development Tasks in Market-economy and Uncertainty Conditions" (Energobjektu attīstības uzdevumu atrisināšana tirgus ekonomikas un nenoteiktības apstākļos) inženierzinātņu doktora (*Dr.sc.ing.*) zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: *Dr.sc.ing.* Anna Mutule (RTU), *Dr.sc.ing.* Aleksandrs Ļovs, (Režimu un plānošanas dienesta projektu vadītājs, AS Augstsprieguma tīkls), *Dr.sc.ing.* Artūras Klementavicius, (Lietuvas enerģētikas institūts).

Ar promocijas darbu var iepazīties RTU Zinātniskajā bibliotēkā Paula Valdena ielā 5, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā Mūkusalas ielā 3, un ar darba kopsavilkumu elektroniskā veidā: <http://www.rtu.lv>.

2019. gada 26. aprīlī plkst. 11.00 Latvijas Universitātes (LU) Socioloģijas, politikas zinātnes un komunikācijas zinātnes promocijas padomes atklātā sēdē LU Sociālo zinātņu fakultātē Rīgā, Lauvas ielā 4, 210. auditorijā, promocijas darbu doktora zinātniskā grāda politikas zinātnē iegūšanai aizstāvēs

RIHARDS BAMBALS

par tēmu "Cilvēkdrošība kā nacionālā interese ārpolitikā: Japānas, Kanādas un Norvēģijas gadījumu analīze".

Recenzenti: *Dr.sc.pol.* Toms Rostoks (Latvijas Universitāte); *Dr.sc.pol.* Ieva Bērziņa (Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija); *PhD* Juris Pūpčēns (*Marist College, New York, ASV*).

Ar promocijas darbu iespējams iepazīties LU Bibliotēkā Raiņa bulvārī (Rīgā, Raiņa bulvārī 19) vai LU Sociālo zinātņu fakultātē Mūkusalas ielā 3, kā arī elektroniski RTU mājas lapā <http://www.rtu.lv>

2019. gada 30. aprīlī plkst. 14.00 RTU Transporta un satiksmes nozares Promocijas padomes "RTU P-22" atklātā sēdē Rīgā, Rīgas Tehniskās universitātes Mašīnzinību, transporta un aeronautikas fakultātē, Aeronautikas institūtā, Lauvas ielā 8, 218. telpā

VLADISLAVS ŽAVTKĒVIČS

aizstāvēs promocijas darbu par tēmu "Tālvadības gaisa kuģu pielietošana jūras akvatorijas ekoloģiskajā monitoringa uzdevumu risināšanai".

Recenzenti: *Dr.habil.sc.ing.* Vladimirs Šestakovs (Rīgas Tehniskā universitāte), *Dr.habil.sc.ing.* Zbigniew Koruba (Kielces Tehnoloģiju universitāte, Polija), *Dr.habil.sc.ing.* Eduardas Lasauskas (*Vilnius Gediminas Technical University, Lietuva*).

Ar promocijas darbu var iepazīties RTU Zinātniskajā bibliotēkā Kipsalas ielā 10, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā Mūkusalas ielā 3, kā arī elektroniski RTU mājas lapā <http://www.rtu.lv>.

2019. gada 26. martā ANNA AU-ZINA aizstāvēja promocijas darbu un viņai tika piešķirts filoloģijas zinātniskais doktora grāds (*Dr.philol.*) literatūrzinātnes nozarē, latviešu literatūras vēstures apakšnozarē. Balsošanas rezultāti: par – 5, pret – 2, nederīgi biļeteni – 0.

cieris, un LZA sabiedrisko attiecību speciāliste Ilze Stengrevica; Jānis Kloviņš un Arnis Kokorevičs (LZP); Uldis Grāvitis (LZS). Redakcija: Rīgā, Akadēmijas laukumā 1. Tāl. 67212706, 67225361, 26593299, fakss 67821153. E pasts: zinatnes.vestnesis@lza.lv; <http://www.lza.lv> Indeks 77165. Iespiests: SIA Zemgus LB